

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Avgitt som digital høringsuttalelse

Vår dato
24.9.2018
Deres dato
14.8.2018
Deres ref.
18/4300-
Vår saksbehandler:
Anne Beate Saga Hammerstad

Høring om endringer i åndsverkloven – gjennomføring av portabilitetsforordningen i norsk rett

1. Innledning

Vi viser til Kulturdepartementets høringsbrev og høringsnotat vedrørende forslag til endringer i åndsverkloven som gjennomfører portabilitetsforordningen i norsk rett.

Høringsuttalelsen er avgitt på vegne av Telenor Broadcast Holding AS og Telenor Norge AS, herunder Canal Digital på satellitt- og kabelplattformene¹ («Telenor»).

2. Telenors tv-distribusjonstjenester i Norge

Telenor tilbyr tv-tjenester via hhv. satellitt og kabel (inkludert fiber/IPTV). Alle tv-kundene har en internetbasert strømmetjeneste inkludert i sitt abonnement. Strømmetjenesten gir kunden tilgang til de samme fjernsynskanalerne som omfattes av kundens satellitt- eller kabel-tv-abonnement (live) og inneholder i tillegg funksjonalitet som start-forfra og ukesarkiv. Videre omfattes et utvidet arkivinnhold samt film og serier. Tjenesten kan benyttes via set-top-boksen, men er samtidig tilgjengelig som en egen «app», som gjør at kunden kan se på tv når og hvor kunden vil, via mobil, nettbrett, pc, Apple-TV og lignende (tv-everywhere; TVE). Det finnes én TVE-tjeneste for satellitt-kundene, og én for kabel- og bredbåndskundene. Det nærmere omfanget av tilbudet er avhengig av det underliggende tv-abonnementet kunden har.

Strømmetjenesten vil være omfattet av portabilitetsforordningen, og gir dermed Telenors kunder krav på tilgang til TVE når de er på midlertidig opphold i et annet EØS-land, på samme måte som om de befant seg i Norge.

3. Overordnet syn på portabilitetsforordningen

Telenor er positiv til portabilitetsforordningen, og mener at den fører til fordeler på flere områder.

Forordningen vil være positiv for kundene, som kan ta med seg og nyte godt av det innholdet de abonnerer på også når de befinner seg midlertidig i et annet EØS-land. Kundene vil kunne se det innholdet de har lyst til, uavhengig av hvor i EØS de befinner seg.

¹ Canal Digital Kabel skifter navn til Telenor 23. oktober 2018.

En annen positiv effekt av forordningen er at den vil gi bedre tilgang til norsk innhold, og dermed styrke konkurransekraften til norske tv-distributører og innholdsprodusenter. Tjenester som Netflix og HBO, som tilbyr sine tjenester globalt, har lenge gitt kundene tilgang til innholdet som tilbys i det landet kunden befinner seg i, når kunden har hatt midlertidig opphold i et annet land enn hjemlandet. Mens kunder av norske tv-distributører så langt har ikke hatt tilgang til strømmetjenesten og det viktige norskspråklige innholdet, når de har bfunnet seg utenfor Norge, som følge av innholdsleverandørenes krav om geoblokking. Slik geoblokking vil ikke lenger kunne gjennomføres innenfor EØS som følge av portabilitetsforordningen. I medhold av portabilitetsforordningen vil kundene få tilgang til det innholdet de allerede abonnerer på og ønsker å se på, ved midlertidig opphold i et annet EØS-land. Dette vil gjøre norsk innhold like tilgjengelig i EØS som innholdet fra globale aktører som Netflix og HBO.

Som departementet fremhever på s. 7 i høringsnotatet, vil også gratis innholdstjenester kunne være omfattet av forordningen, dersom innholdet inngår i en annen portabel betalingstjeneste. Dette innebærer for eksempel at NRK vil være tilgjengelig for norske kunder i norske tv-distributørers TVE-tjeneste, uavhengig av om NRK velger å bli omfattet av forordningen i tråd med forordningens artikkel 6. Også dette øker tilgjengeligheten av norsk innhold.

Portabilitetsforordningen er også i takt med utviklingen, hvor strømming av innhold er en stor og viktig del av kundenes konsumpsjon av innhold. Den imøtekommer kundenes behov for fleksibilitet og valgfrihet med hensyn til når og hvor de får tilgang til innholdet sitt.

Av disse grunner er det også viktig at gjennomføringen av forordningen i norsk rett kan skje raskt. Forordningen trådte i kraft i EU 1. april, og tilbydere av portable innholdstjenester til kunder i EU tilbyr dermed allerede sine kunder portabilitet i hele EU. Rask ikrafttredelse er derfor også viktig av hensyn til rettsenhet i hele EØS, og for at tjenester fra norske tilbydere ikke skal tape konkurransekraft overfor tjenester som allerede tilbyr portabilitet.

4. Gjennomføring i åndsverkloven

Da portabilitetsforordningen fører til ugyldighet for eksisterende avtalebestemmelser som hindrer portabilitet av online audiovisuelt innhold i EØS, er Telenor enig med Kulturdepartementet i at forordningens bestemmelser inkorporeres i åndsverksloven.

5. Innholdet av portabilitetsforordningen – enkelte betraktninger

Som Kulturdepartementet viser til under punkt 5.4 i høringsnotatet, vil man ved gjennomføringen av forordningen være strengt bundet av ordlyden i forordningen slik den foreligger, og det vil ikke være rom for nasjonale tilpasninger eller justeringer. Tolkningen av forordningen må være ensartet i hele EØS. Det innebærer at dersom det oppstår tolkningstvil knyttet til enkelte bestemmelser i forordningen, vil det i siste instans være EU/EØS-organene og ikke minst EU-domstolen/EFTA-domstolen, som legger føringer for forståelsen av forordningen.

I den forbindelse er Telenor kjent med at EU-kommisjonen har sendt ut et brev til nasjonale myndigheter om anvendelsen av portabilitetsforordningen, hvor det trekkes frem bekymringer knyttet til enkelte forhold, som EU-kommisjonen mener at kan være i strid med

portabilitetsforordningen.² Etter Telenors vurdering gir vedlegget til EU-kommisjonens brev viktige avklaringer mht. forståelsen av portabilitetsforordningen, og vi mener at forordningen må håndheves i tråd med disse avklaringene, nettopp for å sikre effektiv, korrekt og ensartet håndheving av forordningen i hele EØS.

Telenor merker seg blant annet EU-kommisjonens understreking av at forordningen ikke har noen bestemmelser som begrenser portabilitet til en bestemt tidsperiode. EU-kommisjonen viser til at forordningen pålegger tilbyderne å sørge for portabilitet for alle former for midlertidig tilstedeværelse i andre medlemsland. Hvorvidt kunden er midlertidig tilgjengelig i et annet medlemsland skal dermed ifølge EU-kommisjonen bestemmes ved å bekrefte bostedslandet, ved bruk av de metoder som er opplistet i forordningen. I forlengelsen av dette understreker EU-kommisjonen også at jevnlig eller kontinuerlig sjekk av kundenes IP-adresse, ikke vil være i tråd med forordningen.

EU-kommisjonen viser også til at tilbyderne, i forbindelse med verifisering av kundenes bostedsland, i størst mulig grad bør benytte seg av informasjon som tilbyderne allerede besitter, under henvisning til forordningens krav om at kontrollmetoden skal være rimelig, proporsjonal og effektiv. Telenor understreker at de fleste tilbyderne vil ha behov for informasjon som kan verifisere kundenes bostedsland også som ledd i øvrige deler av virksomheten; typisk installasjonsadresse eller fakturaadresse; og som oppgis av kunden i forbindelse med avtaleinngåelse. I Norge kan kundenes adresseinformasjon i tillegg sjekkes mot offentlig adresseinformasjon i Folkeregisteret. Dette innebærer etter Telenors vurdering at verifisering av bostedsadresser i tråd med portabilitetsforordningen lett kan inkluderes i eksisterende rutiner hos tilbyderne, og det vil ikke være behov for avtaleregulering av dette.

6. Håndheving og forholdet til CPC-forordningen

Som det fremgår er Telenor positiv til forordningen, og ser den som fordelaktig både for kundene, tilgangen til norsk innhold og egen konkurransekraft. Telenor har derfor all interesse av å overholde bestemmelsen i forordningen. Det vises også til at departementet i punkt 5.6 i høringsnotatet, mener at det ikke vil oppstå særlig mange konflikter i forholdet mellom abonnenter og tilbydere, og at departementet antar at portabilitet er noe tilbyderne ønsker å tilby til sine kunder. På denne bakgrunn synes det i utgangspunktet ikke å være behov for et tilsynsorgan som fører tilsyn med og håndhever portabilitetsforordningen i forbrukerforhold.

Portabilitetsforordningen er en av de forordningene som omfattes av den reviderte forordningen om forbrukervernsamarbeid, CPC-forordningen, som ble vedtatt i EU 12. desember 2017 og som trer i kraft 17. januar 2020. Av dette følger at det må oppnevnes et håndhevingsorgan for forordningen.

Formålet med portabilitetsforordningen er å sikre kundene tilgang til innholdstjenestene som de abonnerer på i bostedslandet, i hele EØS. Forordningen sikrer dermed kundenes rettigheter, men reiser også problemstillinger som berører innholdstjenester, tekniske spørsmål, rettighetsspørsmål osv. Isolert sett kunne det derfor tenkes at andre organer enn Forbrukertilsynet, som f.eks. Medietilsynet eller Nkom, kunne vært aktuelle håndhevingsorgan for forordningen. Med de kravene som stilles i CPC-forordningen til blant annet håndhevingsorganene og deres fullmakter, samt grensekryssende samarbeid, ser imidlertid Telenor at det er mest naturlig at Forbrukertilsynet

² Kommisjonens brev av 1. juni 2018, publisert på Kommisjonens nettsider 9. juli 2018 <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/portability-regulation-letter-sent-competent-national-authorities>

utpekes som håndhevingsorgan for portabilitetsforordningen. I den forbindelse legger Telenor også vekt på at det i høringen av gjennomføringen av CPC-forordningen er foreslått at Forbrukertilsynet skal fortsette som sentralt kontaktorgan, at Forbrukertilsynet skal være håndhevingsorgan for flest antall rettsaker under forordningen, og at markedsføringslovens håndhevingsbestemmelser også skal gjelde der andre organer er foreslått som håndhevingsorgan.

Håndheving av portabilitetsforordningen er dermed et ledd i CPC-forordningen, som igjen er en større revisjon av forbrukervernsamarbeidet med økte håndhevings- og samarbeidskrav, og bør sees i lys av denne. Etter Telenors vurdering er det dermed mer naturlig at håndhevingen av portabilitetsforordningen gjennomføres og trer i kraft samtidig med de øvrige endringene som følger av CPC-forordningen, og ikke som en isolert lovendring allerede nå.

Med vennlig hilsen

for 
Anne Beate Saga Hammerstad
Advokat, MNA
Telenor Broadcast Holding AS